

Keyppið av Føroya Banka

Fíggjareftirlitið hevur spælt ein týðandi leiklut í tí, sum fram er farið í tíðarskeiðnum síðani august 1992 og fram til mars í 1993. Fíggjargrunnurin hevur í týðandi førum víst til metingar frá Fíggjareftirlitinum sum grundgeving fyri ymsum avgerðum. Tessvegna kundi ein framgangsháttur hjá Landsstýrinum verið at seta ymsar spurningar fram til tess at lýsa leiklutin hjá Fíggjareftirlitinum og Fíggjargrunninum betri.

8. HØVUDSTØL ÚR ROKNSKAPINUM FYRI SJÓVINNU- BANKANUM OG FØROYA BANKA FYRI ÁRINI 1988 OG 1992

Á viðlagda yvirliti (skjal 1) sæst, at gongdin í báðum bankunum viðvíkjandi útlánum, ábyrgdum, avskrivningum og burturleggingum hevur verið sera meinlik, burtursæð frá 1992.

Lutfallið ímillum bankarnar er at kalla eins øll árin. Tølini í Føroya Banka eru umleið ein triðing stórri enn í Sjóvinnubankanum, og burturleggingarnar og avskrivningar fylgja á leið hesum lutfalli, burtursæð frá 1992.

Um tað í ársroknskapinum fyri Føroya Banka fyri 1992 vórðu gjørdar lutfallsliga somu burturleggingar og avskrivningar sum í Sjóvinnubankanum, skuldu hesar verið umleið 550 mió. kr. stórri, ella umleið tað dupluta.

9. FRÁGREIÐINGAR V.M. Í ÁRSROKNSKAPINUM FYRI 1992 HJÁ P/F FØROYA BANKA

Á síðu 26 í roknskapinum er greitt frá um hvussu roknskapurin er uppsettur, m.a. verður sagt her: „Roknskapurin er gjørdur eftir leiðreglunum í seinastu roknskaparkunngerð hjá „Finanstilsynet“ við gildi frá 9. januar 1991.“

Undir yvirskriftini útlán og ábyrgdir verður greitt soleiðis frá:

„Øll útlán og allar ábyrgdir

eru eftirkannaðar og mett eftir góðum roknskaparsíði. Tað hevur við sær, at áognir, sum lítlar og óngar vónir eru um at heinta inn, eru avskriðar, meðan lagt er upp fyri tapi av áðgnum, ið kunnu væntast at geva tap.“

Grannskoðanarátækingin niðast á síðu 27 er orðað soleiðis:

„Valdir á aðalfundi sum grannskoðarar fyri P/F Føroya Banka hava vit grannskoðað ársroknskap bankans og konsernroknskap fyri 1992. Grannskoðanin byggir á innhýsis grannskoðan bankans og er farin fram sambært viðurkendum grannskoðanarreglum, og hevur umfatað tey grannskoðanartiltøk, ið vit hava mett neyðugt. Ársroknskapurin og konsernroknskapurin eru gjørdir í samsvari við galdandi lóg-gávu og viðtøkum bankans, og gevur hetta eftir okkara áskoðan tær neyðugu upplýsingarnar til metingar av ársúrslitinum og fíggjargstøðu bankans pr. 31. desember 1992.“

Í ársfrágreiðingini á síðu 4 í roknskapinum fyri 1992 verður undir heitinum „avskrivningar og burturleggingar at standa ímóti tapi við“ greitt frá:

„Tann samfelagsbúskaparlaga gongdin í 1992 hevur

havt við sær, at avskrivningar bankans og burturleggingar at standa ímóti tapum við, hava verið serliga stórar. Avskrivningar og burturleggingar at standa ímóti tapum við vóru 543,7 mió. kr. í 1992 móti 164,2 mió. kr. í 1991.

Tær avskrivningar og burturleggingar at standa ímóti tapum við uppá skuldarar, sum bankin hevur fram í 1992, fevna um nógvar vinnugreinar, við tað at búskaparkreppan nú av álvara hevur bitit seg fastan, og avleiðingarnar av minkandi inntøkum í fiskivinnuni hava verið umfatandi. Harumframt eru inn-

tøkurnar hjá privatkundunum minkaðar, samstundis sum hægri skattir og avgjöld hava elvt til, at gjaldsorkan er versnað enn meira.

Høvuðsorsøkin til ónøktandi úrslit bankans stavar sostatt frá teimum stóru avskrivningunum og burturleggingunum at standa ímóti tapi við uppá skuldarar.“

At enda verður sagt frá bankans leiðslu í ársfrágreiðingini á síðu 6 undir yvirskriftini „Útlitini fyri 1993“:

„Inntøkurnar hjá bankanum í 1993 verða merktar

av tí minkandi virkseminum, sum verður avleiðingin av, at avgjørt er at tákta í fíggjarpolitiski og vegna vanaligu útlitini fyri fiskiskapinum og fiskiðnaðinum yvirhøvur. Tí má roknaast við eini ávisari afturgongd í úrsliti bankans áðrenn burturleggingar, hóast útreiðslurnar verða minni enn í 1992.

Vánaligu útlitini fyri føroyska búskapin hava við sær, at tað eisini í 1993 er vandi fyri munandi tørvi á burturleggingum, við hara fylgjandi negatiivum avleiðingum fyri endaliga rakstrarúrsliti bankans.“

10. BRÆV FRÁ FÍGGJARGRUNNINUM DAGFEST 10. AUGUST 1993 TIL FØROYA LANDSTÝRI

Í brævi dagfest 10. august 1993 til landsstýrið boðar Fíggjargrunnurin frá, at Føroya Banki í sambandi við roknskapin fyri fyrra hálvár fyri 1993 „forventes at foretage henlæggelser på ca. 750 mio. kr.“ Sum grundgeving fyri hesum verður nevnt:

„Ársagen hertil er stærkt forværrede økonomiske situation på Færøerne, der

